

Zpravodaj

SMIŘIC, RODOVA
A HOLOHLAV

2

ČERVEN 2007

*Holohlavský kostel odpradávná byl a ještě stále je
kostelem i smiřických věřících*

(ke článku na straně 15)

Slovo starosty

Vážení občané,

před vámi je další číslo Zpravodaje a já doufám, že vám přinese alespoň částečně ty informace, které právě vás zajímají.

Jedním z velice frekventovaných témat současnosti v našem městě je dopravní, a to především vlaková obslužnost. Vydáním posledního vlakového jízdního řádu bylo naše město citelně poškozeno, když několik spěšných vlaků v každém směru dostalo statut rychlíků. Tato situace byla způsobena rozhodnutím Ministerstva dopravy. Na tuto situaci nedokázala reagovat společnost OREDO, s.r.o., zajišťující dopravní obslužnost v Královéhradeckém kraji, aby byly zajištěny návaznosti osobních vlaků na další spoje.

V prosinci jsme vyzvali občany k připomínkové akci s cílem zvrátit toto negativum a na základě takto získaných připomínek jsme započali s členy rady města sérii jednání se zúčastněnými institucemi. Jednali jsme se společností OREDO, s představiteli Českých drah, s. p., s představiteli Královéhradeckého kraje a se zástupcem Ministerstva dopravy, ve snaze změnit od nejbližšího možného termínu vlakový jízdní řád tak, aby znovu vyhovoval potřebám občanů dojíždějících do zaměstnání a do škol.

Jediné, čeho jsme zatím docílili společně s vámi, je přidání vagonu k vlaku s odjezdem 14:40 z HK směr Smiřice. Druhým, avšak dosud posledním pozitivním momentem, je zastavení rychlíku R 995 v 20:30 ve směru do HK. Tím dochází i díky intervenci náměstka hejtmána pro dopravu pana Petra Kuříka k částečnému narovnání spojení na noční směnu do HK.

Od platnosti nového vlakového jízdního řádu by mělo dojít k zastavování nově zavedeného spoje v 21:10 ve směru do HK.

Bohužel i návrh nového vlakového jízdního řádu nesignalizuje nic pozitivního. Nicméně všichni společnými silami usilujeme o zvrát nepříznivého vývoje v této oblasti.

Podle neoficiální informace, kterou jsem obdržel před několika dny ze zdroje z ČD, s. p., je nutné si zastavení rychlíků zaplatit. Jeví se to jako absurdní platit za něco, co ještě před nedávnem fungovalo bezplatně, ale budeme v této věci jednat s Ministerstvem dopravy a pokud se tato informace ukáže jako relevantní, předložíme tuto variantu zastupitelstvu k projednání.

V oblasti investičních záměrů došlo k nabytí právní moci územního rozhodnutí na bytový dům na rohu Palackého a Komenského ulice. Nyní investor připravuje podklady pro stavební povolení.

V této době zároveň probíhá veřejná soutěž na prodej pozemků v Rodově, s cílem najít realizátora nové zástavby na ploše cca 7 ha. Jelikož nás v Rodově a Trotině čeká ještě kus práce s nemalými finančními nároky, domnívám se, že by tyto investice mohly být kryty právě výnosem z prodeje pozemků v k. ú. Rodov.

Počátkem prázdnin by měl být dokončen dětský kout na sídlišti Govorovo v hodnotě cca 250 tis. Kč v prostoru, kde byla umístěna tzv. zeměkoule. V této lokalitě dojde rovněž k přeložení části chodníku.

Protože nás čekají v rámci poskytnuté dotace opravy a rekonstrukce v zámeckém areálu, pozvali jsme na jednání rady města vlastníka zámku Ing. Mizeru. Ten mimo jinými projednávanými záležitostmi uvedl, že rozhodně nehodlá zámek městu prodat.

No, a protože se blíží čas prázdnin a tudíž i dovolených, dovolte mi, abych vám závěrem mého červnového příspěvku popřál hodně sluníčka, stabilní cestovní kanceláře, spolehlivá auta a vůbec vše, co ke spokojené dovolené patří.

Na čtenou v září.

Luboš Tuzar

Slovo tajemnice

Vážení občané,

dovolte mi seznámit vás s několika informacemi.

V květnu se uskutečnilo již tradiční setkání vedení úřadu se starosty obcí našeho správního obvodu (Černožice, Habřina, Holohlavy, Hoříněves, Lejšovka, Lužany, Račice, Sendražice, Skalice, Smržov a Vrchovnice). Pro zajímavost, v obvodu žije přibližně 8 000 obyvatel, ve čtyřech obcích stojí v čele starostka. Na programu byly například informace o tvorbě nových územních plánů obcí, problematika odpadového hospodářství, financování sociálních služeb, dopravní obslužnost apod.

Proces komunitního plánování sociálních služeb pokračuje. Naše město se stalo součástí projektu Centra pro zdravotně postižené Královéhradeckého kraje *Mapování bariér, jako podpora sociální integrace*. Cílem tohoto projektu byla tvorba metodiky a zmapování architektonických a orientačních bariér u veřejných staveb v obcích Královéhradeckého kraje a provázání problematiky odstraňování těchto bariér s procesy komunitního plánování. Dne 14. 5. 2007 proběhla na úřadu schůzka, na které byli zástupci města, úřadu a územní organizace Svazu tělesně postižených ve Smiřicích seznámeni s výsledky projektu v našem městě. Musím říci, že jsme ze schůzky odcházeli poměrně zklamáni, protože získané informace byly neúplné a nepřesné a přínos tohoto projektu je pro naše město poměrně malý. Ocenili bychom spíše metodickou pomoc týkající se možnosti získání finančních prostředků ke zlepšení stávající situace. Problematikou bariér se samozřejmě snažíme ve městě zabývat, důkazem je například připravovaný projekt vybudování výtahu v domě s pečovatelskou službou. Doufáme, že se nám v budoucnu podaří vyřešit i největší problém – budovu městského úřadu.

Dalším rozšířením služeb pro občany je nově vybudované tzv. středisko osobní hygieny v domě s pečovatelskou službou Gen. Govorova čp. 574. Jde prakticky o bezbariérovou koupelnu pro klienty pečovatelské služby. Občané, kteří nemají vzhledem ke svému zdravotnímu stavu, zejména vzhledem ke snížené pohyblivosti, možnost kvalitní osobní hygieny ve své domácnosti, doveze pečovatelská služba do střediska a pomůže s obsluhou.

Přeji všem v nadcházejícím období dovolených a prázdnin hodně sluníčka a dobré nálady.

Mgr. Věra Hottmarová, tajemnice Městského úřadu Smiřice

ZPRÁVY Z RADNICE

Z jednání rady města za období březen–květen 2007

- RM schválila poskytnutí finančních příspěvků na podporu sportovních a společenských aktivit z rozpočtu města.
- RM schválila v souladu se zákonem o loteriích užití části výtěžku z výherních hracích automatů ve výši 294 377,- Kč na vybudování dětského hřiště na sídlišti Govorovo a na podporu sportovních aktivit.

- RM schválila ukončení nájemního vztahu mezi městem Smiřice a sdružením JUNÁK – svaz skautů a skautek ČR středisko Smiřice.
- RM jmenovala s účinností od 1. 4. 2007 paní Ilonu Hušákovou a paní Leonu Rouskovou dalšími členkami redakční rady Zpravodaje Smiřic, Holohlav a Rodova.
- RM schválila smlouvu o dílo na opravu střechy útulku pro opuštěná zvířata (*poškozené po lednové vichřici, náklady na opravu 61 tis. Kč*), dále smlouvu o dílo na vybudování střediska osobní hygieny v domě s pečovatelskou službou Govorova 574, Smiřice ve výši 200 tis. Kč a smlouvu na opravu střešního pláště bývalých jeslí v předpokládané výši 41 tis. Kč.
- RM schválila provozní řád veřejných dětských hřišť města Smiřice.
- RM schválila podání žádosti o grant na projekt protipovodňových opatření na potoce v k. ú. Rodov.
- RM schválila poskytnutí příspěvku na spolufinancování projektu „Cyklobusy Orlických hor 2007 – západní a východní část“.
- RM vzala na vědomí ukončení činnosti Základní školy, Palackého 205 (*původně zvláštní školy*) k 30. 6. 2007 a schválila obsazení budovy školy Domem dětí a mládeže ve Smiřicích.

Z jednání zastupitelstva města dne 29. 3. 2007

Zastupitelstvo města Smiřice

- schválilo změnu rozpočtu č. 1 roku 2007.
- schválilo záměr prodeje pozemku p. č. 462/7 v k. ú. Rodov o výměře 73 910 m² za účelem realizace bytové výstavby v souladu s územním plánem. Dále schválilo vypsání výběrového řízení na akci „Prodej pozemku p. č. 462/7 a jeho následné využití“ a pověřilo RM realizací výběrového řízení.
- navrhlo valné hromadě společnosti Vodovody a kanalizace Hradec Králové, a. s. nahradit pana Jiřího Heřmana rezignujícího na funkci člena dozorčí rady této společnosti panem Ing. Milanem Plškem jako zástupcem města do této funkce.
- schválilo pana Luboše Tuzara delegátem města na jednání řádné valné hromady společnosti Vodovody a kanalizace Hradec Králové, a. s., která se konala dne 6. 6. 2007.
- schválilo bezúplatný převod pozemku p. č. 513/3 v k. ú. Rodov o výměře 1 614 m² z LV 1 – ČR na LV 10001 – Město Smiřice.
- schválilo umístění inženýrských sítí na pozemcích p. č. 714/1, 714/4 a 714/5 v k. ú. Smiřice a pověřuje starostu podpisem případných smluv o zřízení věcného břemene (*na těchto pozemcích bude postaven bytový dům se šesti byty*).
- vzalo na vědomí zprávu o inventarizaci za rok 2006.
- uložilo finančnímu výboru ZM provádět veřejnoprávní kontroly využití dotací příspěvkovými organizacemi města a kontroly veřejné podpory spolků každoročně do 30. 6. a podat zprávu na nejbližším zasedání ZM po tomto termínu.
- schválilo pořízení územního plánu města.
- schválilo vybudování 10 parkovacích míst v Komenského ulici za čp. 73–77.
- schválilo použití prostředků rezervního fondu na případné dokrytí plánovaných výdajů města a to do doby, než město obdrží vratku zádržného ze SFŽP ve výši 1 840 tis. Kč, která byla avizovaná již v roce 2006. Po obdržení zádržného budou finanční prostředky v plné výši vráceny zpět do rezervního fondu.

Příští zasedání Zastupitelstva města se bude konat ve čtvrtek 21. června od 19 hodin v přísálí KD Dvorana.

Zpráva z matriky

V období od února do konce dubna 2007 se ve Smiřicích narodilo 7 dětí – 4 děvčátka a 3 chlapci.

Ve stejném období z našich řad odešlo 7 občanů.

V uvedených měsících se v zámecké kapli uskutečnily 3 svatební obřady. V obřadní síni Městského úřadu pak do společného života vstoupily 3 páry a jeden manželský pár ze Skalice si připomněl 50 let společného života a oslavil zlatou svatbu.

Dana Jágrová, matrikářka

Zprávy z Obecního úřadu Holohlavy

I letos došlo na pálení čarodějnic

30. dubna se U Kříže konalo tradiční pálení čarodějnic. Poprvé od roku 1989 však pálení předcházela lampiónový průvod, organizovaný především paní ředitelkou Mateřské školy v Holohlavech Renatou Smotlachovou.

Průvod, kterému vévodily čarodějnické

převleký dětí a samozřejmě lampiony, vycházel okolo 19.45 hodin od hasičské zbrojnice a účastnila se ho asi stovka dětí a dospělých. Hranice vzplála po příchodu lampiónového průvodu ve 20.05 hodin. Poděkování patří i členům Sdružení dobrovolných hasičů Holohlavy, kteří zajišťovali zapálení hranice a občerstvení ve dvou stáncích.

Rekonstrukce veřejného osvětlení

15. května jsme přebírali od firmy Matex s.r.o. Piletice dokončenou distribuční síť elektrického nízkého napětí v ulici Zadní, Dlouhé a Na Státní, a to včetně rozvodů, sloupů veřejného osvětlení a rozhlasu. Můžeme říci, že se celá akce povedla. Co firma slíbila, to dodržela, včetně uvedení chodníku a travnatých ploch do původního stavu. Naším občanům se nelíbí rozvaděče (pilíře SS 200) umístěné v chodníku. Všechno má své výhody a nevýhody. Nevýhodou je to, že na chodníku překáží a vzhledově nejsou hezké (pomníky). Z druhé strany, když jsme dávali rozvaděče do plotů (ul. Školní, Smiřická), ČEZ musel s každým majitelem pozemků uzavírat smlouvu o věcném břemeni. Byly obrovské problémy s majiteli plotů, kterým se nelíbilo, že se jim vstupuje do podezdívky a plotu, jiní chtěli finanční vyrovnání za břemeno a další nám to připomínají dodnes.

O opravě Božích muk je rozhodnuto

V minulém zpravodaji jsme vás informovali o poškození Božích muk automobilem Škoda. Termín realizace restaurování barokních pískovcových Božích muk z roku 1640 se z administrativních důvodů neustále posunuje. Česká pojišťovna škodu posoudila a všechny ostatní starosti nechala na obci. Škodu jsme nechali odhadnout znalcem v oboru památkové péče a vypsali výběrové řízení na opravu. Podmínkou výběrového řízení byla nejen cena, ale odborná způsobilost, záruka, ale hlavně technologický postup práce. Po zvážení pro a proti stavební komise vybrala sochaře a restaurátora Hynka Bláhu z Hradce Králové. V současné době čekáme s uzavřením smlouvy na

posouzení vybrané nabídky Magistrátem města Hradce Králové, odborem památkové péče a Památkovým úřadem Pardubice – navržený způsob musí odsouhlasit. Budeme ještě uvažovat o přestěhování barokní památky na jiné místo, jelikož Boží muka nebyla poražena u silnice I/33 poprvé – naposledy se tak stalo v roce 1994. Farnost Holohlavy i my navrhujeme místo za plotem na farské zahradě.

Dětské hřiště

V parku nám přibyla další atrakce – horolezecká stěna. Na přání maminek jsme schválili do rozpočtu letošního roku 60 tis. Kč, za které jsme vyměnili písek v pískovišti, zabudovali stěnu a upravili okolí dle předpisů. Škoda jen, že pejskaři si nemohou najít jiný prostor na venčení psů, než park a dětské hřiště.

Semafor na silnici I/33

Před třemi lety jsme po smrtelném úrazu na přechodu přes státní silnici řešili problém bezpečnosti při přecházení silnice E 67 nebo I/33, kde dnes přejede kolem 30 000 vozových jednotek za den. Tehdy byla zastupitelstvem navržena instalace blikáčů, které jsou na přechodu v provozu již 2 roky.

V současné době v ul. Zadní zaznívají jiné názory. Přes státní silnici chtějí přechod řízený semaforem. Ředitelství silnic a dálnic Hradec Králové a Policie ČR nám nemohou instalaci semaforů zakázat, ale nedoporučují.

Veškeré náklady spojené s realizací této akce by musela financovat obec (neexistují žádné dotace). Všechny příslušné úřady se však s konečnou platností vyjádří až k projektu, na základě kterého nám určí přesně od kolika do kolika hodin budou semaforey v provozu atd. Dle předběžného jednání od 7.00 hod do 8.30 hod a od 14.00 hod do 15.30 hod. V žádném případě semaforey nebudou v provozu 12 hodin denně. Musíme i domýšlet, jak budou po instalaci semaforů trpět obyvatelé v ul. Na Státní, až přeložené kamiony budou brzdit, tvořit kolony a zase se v obci rozjíždět. Věřím, že zastupitelé celou situaci dobře zváží, než rozhodnou o částce cca 800 tis. Kč, kterou by obec investovala na instalaci semaforu.

Sjezd žáků Obecné školy v Holohlavech

Obecná škola v Holohlavech byla dostavěna a otevřena 1. září 1933, v příštím roce tomu bude 75 let. V zastupitelstvu bylo rozhodnuto, že bychom mohli při tomto výročí uspořádat sjezd žáků s dnes již známým datem konání 30. srpna 2008. V současné době zhotovujeme za pomoci paní Věry Kozové seznamy žáků, kteří navštěvovali holohlavskou školu. Práce to není jednoduchá, vzhledem k dnešním zákonům o utajenosti osobních údajů. V archivu máme dovoleno opisovat pouze základní údaje. Páli bychom si, aby se do pozvání zapojila široká veřejnost, která by pozvala všechny své známé, kteří navštěvovali naši školu. Seznamy žáků zveřejníme na úřední desce a na našich internetových stránkách. Adresy žáků můžete dát nebo zavolat buď na Obecní úřad v Holohlavech, ul. Školní 35, tel. 495 422 659 nebo paní Věře Kozové, ul. Na Kopečku 16, tel. 495 422 604. Rodáci pak dostanou písemné pozvání na toto setkání. Ze Státního archivu v Hradci Králové máme slíbeno, že nám na sjezd zapůjčí obecní a školní kroniky včetně výkazů o docházce a prospěchu žactva, které byly opravdu vzorně vedeny. Myslím, že se bývalí žáci mají na co těšit.

Miloš Malínský, starosta obce

Průběžná úprava internetových stránek obce Holohlavy

Od ledna letošního roku probíhá průběžná rekonstrukce našich internetových stránek **www.holohlavy.cz** za účelem poskytnutí ještě většího množství informací a zajímavostí týkajících se naší obce. Do dnešního dne bylo hlavní menu rozšířeno o nové stránky a původní stránky hlavního menu byly graficky upraveny a doplněny o nové podstránky.

Nové stránky v hlavním menu:

- informace občanům,
- mapy Holohlav a jízdní řády – na této stránce naleznete mapu Holohlav s názvy ulic, fotografie všech domů s jejich čísly popisnými v jednotlivých ulicích, vlakové a autobusové jízdní řády a jízdní řád MHD v Hradci Králové,
- veřejné stravování – zde se dozvíte vše potřebné o našem veřejném stravovacím zařízení včetně aktuálního jídelníčku,
- Policie – ve spolupráci s místním obvodním oddělením Policie České republiky byla vytvořena stránka zajišťující lepší komunikaci mezi veřejností a policií. Naleznete zde kontakty na vedoucí pracovníky, mapu působnosti místního oddělení, rozdělení teritoria podle územní odpovědnosti jednotlivých policistů a také rubriku „Co se děje“, ve které se dozvíte čerstvé informace o nápadu trestné činnosti a přestupků na území místního obvodního oddělení.
- sport, kultura a volný čas – tato stránka informuje o sportovních zařízeních v obci a o akcích pořádaných na území obce,
- Úřad práce – jedná se o stránku Odboru státní sociální podpory s úředními hodinami, kontakty a informacemi o dávkách státní sociální podpory,
- podnikání – na této stránce jsou zdarma uvedeny firmy a podnikatelé působící v Holohlavech. V případě vašeho zájmu o umístění vaší firmy na tuto stránku (bezplatně), kontaktujte Obecní úřad Holohlavy.
- počasí a stavy vodních toků – s ohledem na skutečnost, že část Holohlav leží v záplavové zóně řeky Labe, informuje tato stránka o aktuálním stavu vodních toků, množství srážek a předpovědi počasí,
- www odkazy – z této stránky budete přesměrováni na vybrané zajímavé internetové stránky např. Smiřice a Holohlavy očima pana Andryše, internetové stránky města Smiřice a Hradce Králové.

Nově doplněné původní stránky hlavního menu:

1. úvodní stránka – zde byla radikálně změněna grafika a text byl doplněn fotografiemi z obce
2. obecní úřad – tato stránka byla rozšířena o podstránky:
 - termíny zasedání zastupitelstva obce – podotýkáme, že každé zasedání je veřejné,
 - zápisy a usnesení ze zasedání zastupitelstva obce Holohlavy – od ledna jsou zveřejňovány zápisy ze zasedání, aby každý občan získal informace o činnosti zastupitelstva pravdivou cestou a ne způsobem „Jedna paní povídala“,
 - rozpočet – k jeho schválení může na veřejné schůzi dát připomínky každý občan. Při schvalování posledního rozpočtu se veřejné schůze účastnil pouze jeden občan!!!
 - rozpočtový výhled,
 - současnost – tato stránka byla rozšířena o podstránku: stále se něco děje – zde vás budeme průběžně informovat o významných událostech v obci, a to nejen formou psanou, ale i prostřednictvím fotografií. Po kliknutí na příslušný obrázek dojde buď k jeho zvětšení nebo budete přesměrováni do fotogalerie s více fotografiemi k dané události.

- fotogalerie – zde byla doplněna podstránka Foto 2007,
- pozemky – u této stránky byla zcela přepracována podstránka pro výstavbu rodinných domků – zde se dozvíte vše o připravované výstavbě ulice Lipová, včetně zastavovací studie. Tato stránka bude neustále doplňována o aktuální informace týkající se výstavby.
- každá nová informace bude zmíněna na stránce aktuality.

Mgr. Josef Hájek, místostarosta obce a správce internetových stránek

Zprávy z mateřinky v Holohlavech

„Mamíííí, jak to, že jsi přišla tak brzo? Vždyť jsi měla přijít dlouho! Mně se ještě domů nechce. Můžu si tady ještě chvilku hrát? Ale zejtra půjdu domů dlouho!“ Tak tohle teď slyšíme při odpolední směně denně a jsme za to věru rádi. Protože taková slova vystihnou asi tak nejlépe, že se dětem ve školce líbí. Naše snaha vymyslet a připravit pro děti každý den takový program a činnosti, aby je nějakým způsobem zaujaly a zároveň jim hravým způsobem rozšířily poznatky o okolním světě, se tak vyplácí.

Stále hezčí počasí nabízí širší možnosti podniknout aktivity i mimo budovu. Školní zahrada se převlékla do pláště plného zeleně a květů a tak stále delší část trávíme s dětmi zde. Jak se vyplatilo poslat Moranu po Labi na výlet někam do dálek! Mohli jsme se zajít podívat na exkurzi do knihovny do Smiřic beze strachu z deště. Díky pěknému počasí se povedly i tradiční Čarodějnické závody.

Na Svátek maminek jsme společně připravili přáníčka a děti si s učitelkami zašly do zahradnictví vybrat kytičku každý podle svého, každý sám si vybral barvu a sám zaplatil.

Děšť nás trochu pošádíl až v den školního výletu do Častolovic. Přesto jsme neztratili dobrou náladu a ráno narychlo domluvili návštěvu afrického muzea v Holicích. A zas jsme měli štěstí, protože hned po exkurzi přestalo pršet a v Častolovicích v oboře už na nás vysvitlo sluníčko. Pro daňky, divoké prase a ryby jsme přivezli tašku tvrdého chleba a jak jim chutnal! Minizoo u zámku byla také jen pro nás, protože v celém parku nebyla ani noha. A nakonec si děti zařadily i na dětském hřišti.

Těchto pár akcí jsou ale jen začátkem, protože naše aktivity dostávají vyšší obrátky. Chystáme se k místním hasičům na prohlídku hasičské zbrojnice a vyzkoušet si rozbalovat hadice a stříkat na cíl, na sportovní dopoledne u příležitosti MDD, pak na taneční vystoupení na Dětském dnu v Holohlavech, výlet vlakem do obřího akvária do Hradce Králové, návštěvu ve škole u prvňáčků a pak ještě prohlídku kaple ve Smiřicích. Vše zakončíme zahradní slavností na ukončení školního roku a slavnostním stužkováním předškoláčků.

A pak bude klidněji, začne prázdninový režim. Těžko říci, kdo se na léto těší víc, jestli děti nebo učitelky. Ale určitě budeme čerpat nové síly do dalšího školního roku, aby se čím dál tím náročnějším dětem u nás líbilo a my jako učitelky mohly mít radost ze zpětné vazby.

Tak jak jsme plánovali, v budově došlo k některým změnám. Z velké části byly opraveny sociálky a „velká“ třída je vybavena novým nábytkem. V plánu je ještě pár malých úprav, znáte to: změna je život.

Na závěr bych chtěla poděkovat sponzorům, kteří přispěli v tomto kalendářním roce na školní výlet a na „kupičku“ určenou na vybavení mateřinky. Jsou to TROTINA Auto s.r.o. a pánové M. Holeček a M. Minařík.

Přeji hezké a pohodové léto, načerpání nových sil a pokud budete mít pocit, že toho musíte ještě spoustu stihnout, vězte že nemusíte. Udělat si pauzu je důležité jak pro děti, tak i nás, dospělé.

Renáta Smotlachová, ředitelka MŠ Holohlavý

Nové „SANITNÍ VOZY“ ve Smiřicích

Město Smiřice v měsíci květnu nechalo jedno ze čtyř parkovacích míst před zdravotním střediskem označit v souladu s platnou legislativou svislou dopravní značkou „Vyhrazené parkoviště“ s dodatkovou tabulkou „Vyhrazeno pro sanitní vůz“. Důvodem byl fakt, že sanitní vozy, přivážející nemocné a mnohdy velmi špatně pohyblivé občany, zde měly vždy problém zaparkovat, ale hlavně z důvodu, aby zde **KDYKOLIV A PRO KOHOKOLIV** mohla zastavit sanita Rychlé záchranné služby.

Jak ukázala praxe, ve Smiřicích přibýlo sanitních vozů, že by nám mohl závidět ne jeden vozový park leckteré velké nemocnice. Nezjišťovali jsme, jak jsou tyto sanitky vybaveny zdravotní technikou, doufáme jen, že řidiči jsou schopni poskytnout kvalitní péči o pacienty, které v nich převáží.

Ted' bez legrace – je s podivem, kolik vozů tím, že zde bezostyšně parkuje, porušuje zákon o silničním provozu. Leckdy zde zaparkuje i řidič, který si jde nakoupit do blízké prodejny potravin. A ještě více se musíme podívat všímavosti Policie ČR, která snad tuto značku ani nezaregistrovala. Za povšimnutí také stojí, jak jsou využívána (zneužívána) dvě místa vyhrazená pro vozy invalidů na parkovišti u potravin u Brožů.

Doufejme, že mezi hříšníky je jen malé procento těch úplně arogantních, ostatním – těm s oční vadou, doporučujeme návštěvu specialisty. Za ním však musí jet do Hradce Králové, ten nám na středisku ještě schází. A my budeme škodolibě doufat, pokud i tam si dovolí zaparkovat na takto vyhrazeném místě, že budou po zásluze ochuzeni o část svých příjmů bdělejšími policisty. (Třeba to ony hříšníky vyléčí ze slepoty...)

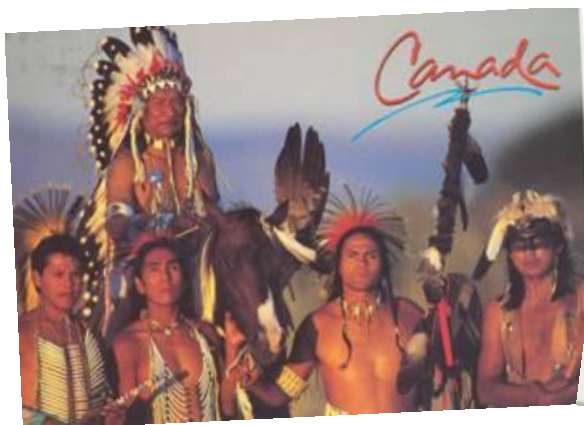
Víte, že...

- se snižuje počet obyvatel našeho města? Podle údaje z posledního sčítání domů, bytů a lidu bylo ve Smiřicích a jejich částech k 1. 3. 2001 celkem 3 145 obyvatel. K 30. 4. 2007 je trvale ve Smiřicích bydlících už jen 3 013.
- na základě nové legislativy EU platné od 1. 1. 2006 provedla Krajská hygienická stanice v Hradci Králové kontrolu v rodovské hospůdce – bývalé škole. Opatření, která pro bezproblémový provoz tohoto zařízení muselo město Smiřice realizovat – teplá voda na WC, kuchyni, u výčepu, obklady a neposlední řadě vymalování všech prostor, jsou zřejmé na první pohled. Náklady přesáhly 100 tis. Kč a věříme, že nejen hosté hospůdky, ale i účastníci setkání rodáků Rodova ocení výsledek.
- v německém Bad Muskau proběhla na začátku května konference o Eduardu Petzoldovi. Právě tento významný zahradní architekt evropského významu dal na objednávku barona Františka Liebiega tvář našemu zámeckému parku (Liebieg sám, jakožto velký znalec zakládání parků, do projektu zřejmě i sám zasáhl). Z osmi parků, které E. Petzold v Čechách vytvořil, patří ten smiřický k nejzachovalejším. Právě to, a také náležitý přístup města k údržbě parku, o kterém v Bad Muskau poreferoval vedoucí odboru správního a ŽP pan Václav Klimeš, účastníci konference kladně ocenili. Výsledkem setkání je mimo jiné i záměr vytvořit po Petzoldových parcích v Čechách, Německu a Polsku turistickou cestu.
- v letošním roce bude provedena rekonstrukce spojovacího krčku mezi kaplí a zámekem, který je v majetku města. Město obdrželo od Ministerstva kultury ČR dotaci ve výši 2,5 mil Kč a díky tomu bude opravených prostorách vytvořena expozice díla čestného občana města – sochaře a medailéra Milana Knoblocha.

(lr)

Smiřický Zpravodaj ve světě

Z kanadského Princetonu (Britská Kolumbie) nám poslal pan Dalibor Sehnoutka pozdrav a poděkování za zasláný Zpravodaj. Píše, že je sice rodilý Severočech, ale něco smiřické krve má po pra-pra-prarodičích. Smiřice navštívil naposledy jako 15letý kluk (dnes je mu již 73 let), ale stačilo to k tomu, aby na naše město rád vzpomínal. Všem smiřickým přeje dlouhý život v klidu, radostech a při pevném zdraví.

A ještě jeden děkovný dopis z ciziny redakci Zpravodaje došel, tentokrát z Buñolu ve španělské Valencii. Pan Bohumír Cruz, vnuk pana Jaroslava Litomiského, který nám do Zpravodaje přispívá svými vzpomínkami, nám posílá pozdravy a přání hodně sil a chuti do další práce.

K tomu jen na vysvětlení – oba pisatelé nejsou předplatiteli Zpravodaje. Pan Litomiský nás požádal, abychom jeden výtisk pisatelům zaslali, neboť se – i přes značnou vzdálenost, která je od našeho města dělí, oba stále o naše město zajímají.

(LR)

SBOR DOBROVOLNÝCH HASIČŮ VE SMIŘICÍCH

Vás zve na oslavu u příležitosti

125. výročí založení

Sboru dobrovolných hasičů ve Smiřicích,

která se koná v sobotu dne **23. června 2007**

za kulturním domem DVORANA.

V rámci oslav proběhne od 9.30 soutěž v požárním útoku, ke shlédnutí bude stará i nová hasičská technika. Pro příchozí je zajištěno občerstvení a hudební osvěžení.

Na účast se těší SDH Smiřice.

Děkujeme všem sponzorům.

KULTURA VE SMIŘICÍCH – červen–září 2007

16. 6. 2007 – 10,00–22,00 hodin

SMIŘICKÝ HRNEC 2007

Na fotbalovém stadionu SK Smiřice vystoupí

10,00–10,45 – **Kaluže**
11,00–11,45 – **Pidilidi**
12,00–13,00 – **Do větru**
13,15–14,15 – **Svítání**
14,30–15,45 – **Majerovy brzdové tabulky**
16,00–17,15 – **Lokálka**
17,30–19,00 – **Fleret a Jarmila Šuláková**
19,15–20,15 – **Paleček a Janík**
20,45–22,00 – **Žlutý pes**

Smiřický hrnec nově na internetu – www.smirickyhrnec.web365.cz

ZÁVĚREČNÉ KONCERTY ŽÁKŮ ZUŠ SMIŘICE

14. 6. 2007 – KD Dvorana Smiřice

21. 6. 2007 – Zámecká kaple Zjevení Páně ve Smiřicích

21. 6. – ROZLOUČENÍ S PŘEDŠKOLÁKY

Rozloučení budoucích prvňáčků se svými kamarády a vychovatelkami z Mateřské školy ve Smiřicích – KD Dvorana.

PRÁZDNINOVÉ PROHLÍDKY **ZÁMECKÉ KAPLE ZJEVENÍ PÁNĚ**

Tradiční nedělní prohlídky národní kulturní památky se uskuteční každou nedělí od 1. 7. do 16. 9. (a také o státním svátku v pátek 6. 7.) vždy ve 14.15 a 16 hodin. Vstupné 20 a 30 Kč.

Vinotéka U číše, Smiřice

pravidelné výstavy

- 12. 6. – 10. 7.** Pavla Kratěnová – černobílé fotografie
- 10. 7. – 7. 8.** Eliška Fišerová – Podivuhodný svět krajinek – obrazy
- 7. 8. – 4. 9.** Dalibor Šustr – „Výstava“
- 4. 9. – 2. 10.** Jana Doležalová – malba, prostorová tvorba

Svaz důchodců ČR – místní organizace Smiřice

Hlavním úkolem Svazu důchodců ČR je nutnost ve stále větší míře se věnovat organizování společenského života seniorů a jejich vzdělání.

Po přestavbě sociální politiky se snížila potřeba alternativní pečovatelské a poradenské činnosti. Zde by měly začít působit především organizace s odbornými pracovníky. Seniorské organizace budou jistě pomáhat, ale měly by dohlížet i na to, zda je seniorům pomáháno a zda nedochází k porušování etiky či kvality.

Do budoucna by se měl program Svazu důchodců ČR daleko více zaměřovat na rozšiřování činnosti stávajících organizací, na získávání nových členů, kteří ukončují svou pracovní aktivitu a na zakládání nových organizací. Je potřebné přesvědčovat představitele obcí, měst a krajů, že péče o seniory nespočívá pouze v sociální a zdravotní péči, ale jde o každodenní život seniorů, kterých stále přibývá nejen u nás, ale i v celé Evropě.

Podle plánu akcí naší organizace se do konce roku 2007 ještě uskuteční následující akce:

- Tradiční zájezdy do Polska (Kudowa Zdroj) – září, říjen a listopad
- Zájezd do divadla v Pardubicích nebo v Praze – v květnu nebo v červnu – bude upřesněno
- Zájezd lodí po Labi a návštěva zámku v Hrádku u Nechanic – 23. června
- Výstava Zahrada Čech v Litoměřicích – září
- Zdravotnická přednáška – říjen
- Zájezd do divadla v Praze – listopad – bude upřesněno

- Předvánoční posezení ve Dvoraně – listopad

5. setkání funkcionářů Svazu důchodců ČR se uskuteční 4. a 5. června 2007 v Brně. Na programu bude mimo jiné projednávána otázka důchodové reformy a valorizace důchodů, činnost seniorských organizací v České republice a v Evropské unii. Za naši organizaci se zúčastní pí Kučírková.

Nové sídlo Svazu důchodců ČR v Praze je:

Svaz důchodců ČR, náměstí W. Churchilla 2, 113 59 Praha 3

Na rok 2008 připravuje Krajská rada Svazu důchodců ČR v Hradci Králové zájezd na Slovensko – Podhájská – květen a září 2008. Zájezd se uskuteční podle počtu zájemců z celého Královéhradeckého kraje.

Vlasta Kučírková, předsedkyně SD ČR Smiřice

Mitiskova kronika – XI. pokračování

Ing. Lubomír Kupka – o požáru města roku 1839

Vzhledem k rozsahu neštěstí, které postihlo v roce 1839 značnou část města, jsem požádal znalce smiřické historie o bližší popis tehdejší události. Jeho článek jsem se rozhodl zařadit mezi ukázky z Mitiskovy kroniky:

Známá fakta soudobých kronikářů říkají:

„Shořelo 55 domů, 24 stodoly, stáje i chlévy, radnice, školní světnice, masné krámy, mlýn a připojená pila.“ Oheň dle Mitisky vznikl ve stodole u domu čp. 105 pekaře Šustra. Dále kronikář uvádí, že bylo pojištěno pouze 15 z 55 domů a uvádí jejich popisná čísla. Poděkoval Bohu (byl to kněz) za to, že nedošlo k obětem na životech. Až následně, při hledání použitelných předmětů, byla padajícím trámem smrtelně zraněna žena krejčího Víra z čp. 113. Potud fakta. Není jich mnoho, ale postačují k věrohodné rekonstrukci průběhu a rozsahu neštěstí. Poněkud nepříjemný je fakt, že původní přidělená popisná čísla, která tvořila číselnou řadu, navazující na číselnou řadu parcel, byla v pozdějších letech přidělována dosti libovolně. Tím v některých případech došlo k porušení návaznosti. Zjištěné pojištěné domy do jisté míry vymezují hranice požářiště, logika a věcné stopy tyto hranice poněkud rozšiřují. Pokud je určení vyhořelého domu nejisté, může hodně říci tehdy užívaný stavební materiál. Dřevěnic už nebylo mnoho, střechy však byly převážně šindelové, nezřídka i doškové. Na mapě z roku 1840 (podle zaměření z let 1835–6) je možné vysledovat pravděpodobný postup požáru. Přes značné stáří mapy jsou dosud patrné růžově označené stavby zděné a žlutě dřevěnice, takže alespoň v tom je jistota.

Dnes můžeme říci, že katastrofa vyvolala úplnou změnu vzhledu města. V tom je srovnatelná s obdobím 1965 až 1985, kdy došlo k rozsáhlým demolicím a výstavbě domů, charakteristických pro vkus své doby. V souvislosti s tím by bylo zajímavé, kdyby odborník popsal architektonický vývoj a stav města. Jenže to je už z jiné, mně málo známé oblasti. Nesporné je, že vlivem požáru došlo roku 1839 oproti „stabilnímu katastru“ k mnoha změnám.

Ohnisko požáru bylo v čp. 105, což je dnes domek sousedící s budovou městského úřadu (Štefanovi). Západním směrem se požár rozšířil až k dnes zatrubenému mlýnskému náhonu (Skořepovi), směrem východním vyhořely městské domy až po labský splav, dnes malý stadion.

Severní strana Palackého ulice vyhořela prakticky celá, až do hloubky dnešní Kršovky. Jižní fronta domků v Palackého ulici vyhořela od jalového labského ramene před zámekem, domky stály před dnešním Daniscem až po čp. 23 – dnes prodejna potravin pana Brože. Lze předpokládat, že město v době požáru mělo 130 až 135 popisných čísel, pokud jich vyhořelo 55, bylo to tedy necelých 40 % obydlí.

Přehled shořelých domků:

pp.	čp.	mater.	pův. majitel	současný
130	104	Z	B. Šustr – ohnisko požáru	
129		Z	výměnek	
128	103	Z	Valášek	Dostál
126/1	?		nezastavěno	město čp. 205
126/2	203		?	Mach
125a+	101		?	autodíly
b,c	102	Z		Prostředník
124+	100	Z	Vacek	demolice
123	99	Z	Vacek	Lefnarovo
122	98	Z	Janková	Bartoškovo
121+	97	Z	Černý	Matuška
170a		Z		
170b		Z		
12	96	Z	obec. kovárna	Agrobanka
119+	95	?	Fabián	Mahlerovo
118	94	Z	Valášková	rest. Oáza
117	93	Z	Slezáková	Tykalová
116	92	D/Z	Wingl	st. pošta
115+	91	Z	Čeněk	Čeněk
114	90	D	Hejčman	Kníže
113	89	Z		Koldrt
112	88	Z	Vachek	Kupka
111	87	D	Nider	Prouza
110	86	Z	Davidová	Skořepa
131	105	Z	Valášek	Štefan
132	106	Z	Valášek	měst. úřad
133	107	Z	Vaněk	demolice
134	108	?	zaniklé	čp. přiděleno k 91
135+	109	Z	Morávek	demolice
136+	109	Z	Morávek	demolice
137	110	D	Morávek	demolice
138	111	Z	Mautner – pálenka	město
139	112	D	Ponikelská	zaniklo
140	114	Z	Černohorský	Bejček
141	113	Z	Vír	Atanasovská
143	116	D	Šejbal	Kormunda
144	117	Z	Beck	Kormunda
145	118	Z	Hejtman	zaniklo
146+	119	Z	Vognar	Kašpar
148	122	Z	Šandera	demolice

9a+	126	Z	st. radnice	město
9b+	126	Z	stará škola	město
10+	125	Z	Černý	město
12	2	Z	Elmer	demolice
19	6	Z	Valášek	=
20	7	Z	Steinský	=
21	8	Z	Holičová	=
22+	9	Z	Choděra	=
23	10	Z	Martinová	=
24	11	Z	Staymanová	=
25	12	Z	?	=
26	13	Z	Heutz	=
27	14	Z	Hejčman	=
28	15	Z	Řehák	=
29	16	Z	Hejzlar	prodejna
30	17	Z	Najman	prodejna
31	21	Z	Šafářová	demolice
32	22	Z	?	=
33	33	Z	Hojný	=

Zkratky:

pp. – číslo parcely

čp. – číslo popisné

+ – pojištěno

materiál stavby: D – dřevo, Z – zdivo

majitel – původní a současný

Dodatek:

čp. 104, 105 – původně domek a stodola, později dvojdomek

čp. 112 – přiděleno domu (části dvojdому) proti hradlu u Zderaze (Runkasovo)

čp. 114 – přiděleno druhé polovině téhož dvojdому (Zedníčkovu). Na místě bývalého čp. 114 (pp. 140) postavila Pavla Osuská dům pro své rodiče, dnes čp. 192.

čp. 118 – po zániku domku delší dobu nepřiděleno – později přiděleno obytnému domu u elektrárny

3/05

Ing. Lubomír Kupka

Ještě o parku

Ve Zpravodaji č. 8 z prosince 2006 je velice zajímavá stať, týkající se zámeckého parku ve Smiřicích. Popis vychází z dosažitelných údajů. Dohledání původního stavu zámeckého okolí je po barbarské likvidaci zámeckého archivu spíše záležitostí náhodnou, než systematickou. Pokud vycházíme ze známých faktů, zámek nebyl trvalým šlechtickým sídlem. Od roku 1780 do roku 1863 byl zámek ledasčím, jen ne panským sídlem. Jeho okolí bývalo takřka pravidelně zaplavováno labskými rozlivy. Za charakteristický můžeme pro zámecké okolí vzít stav, uvedený v tzv. stabilním katastru (soupis půdy) z roku 1840 (tento katastr byl zaměřen v roce 1835).

Zámecký ostrov (zámek s nejbližším okolím ve skutečnosti ostrovem byl a byl vytvořen rameny Labe) spojovaly s okolím tři mosty. Park byl více pastvinou, porostlou soliterními stromy, než skutečným parkem. Jeho značná část sloužila jako užitková zahrada. Po litinovém oplocení ozdobných plat a dvou kruhových vodotryscích nebyla ještě ani památka. Bylo patrné, že zde hospodařili úředníci hlavně s touhou po naplnění vlastního měšce a ne pro dosažení krásy.

O zvelebení interiéru zámku se zasloužili až noví majitelé, kterými se stala průmyslová šlechta svobodného pána Jana Liebiega staršího a barona Jana Liebiega mladšího. Starší pán si zde nechal vytvořit pohodlné sídlo. Zvelebil nejen zámek, ale i obec. Jeho syn, věhlasný dendrolog a znalec parkové architektury, docílil toho, že zde vznikl opravdový park. Změna je patrná už na katastru z roku 1876. Severovýchodní část areálu (směrem od bývalého pivovaru a obytně-hospodářských budov) byla upravena tak, aby vzhledově odpovídala zámeckému okolí. Byl vytvořen řádně vyprojektovaný park. Došlo i ke vzniku ovocné zahrady na jižní straně areálu. Budování parků byla záliba nákladná, takže brzy po otcově smrti (zemřel na smiřickém zámku po delší těžké nemoci 16. července 1870) se Jan Liebieg ml. dostal do finančních potíží a panství prodal.

Novým majitelem zdejšího panství se od roku 1882 stává „Nejvyšší c. k. fond rodinný“. Ten měl naštěstí velmi dobrý revizní systém a jednou nabyté nenechal chátrat. Při smyslu o užitek i krásu nechal dokončit úpravu parku i prostoru před zámkem (z té doby pochází litinový plot i vodotrysky). Na jižní straně hospodářských budov nechal zřídit oranžérii a ovocnářskou školku. Víc o tom najdeme v katastru z roku 1913. Hodně se dozvíme ze vzpomínek pana Josefa Vorla, který se zde v letech 1901–1904 vyučil. Zahradníkem zde byl p. Josef Štupl – c. k. zámecký zahradník, který byl původně zahradníkem císařského dvora v rakouském Schönbrunnu – to tehdy musel být opravdový odborník!!

Pan Vorel se do Smiřic vrátil ještě na léta 1920 až 1925 a pokračoval v práci svého předchůdce. Na jeho počest vyšlechtil „hrušeň Stupkovu“ a jabloň „Smiřické vzácné“. Na Smiřice vzpomíná velice hezky, ale v pasáži o nádraží se poněkud mýlí. Dnešní i původní vzhled železniční stanice – tak odlišný od jiných nádražních staveb – si vyžádal baron J. Liebieg st. Stavbu nedokončil pro nemoc a konec života. Po celkové dostavbě se mělo jednat o dvoukřídlou budovu. Jižní část (ta současná) měla být budovou provozní. Severní hotelová část měla sloužit baronovým hostům.

V parku je obdivuhodný seznam pěstovaných okrasných i ovocných stromů. V souvislosti s regulací Labe ve třicátých letech začal park upadat. Část oddělila nová cesta, zaniklo ohraničující řečiště, ozdobné prvky byly zbořeny nebo pravděpodobně i zcizeny. Hodně škod zde způsobila za války německá armáda, která měla v parku ukryta vozidla a stromy kácela a používala na palivo. Socialistická péče zrušila ovocnou školku, zprůjezdnila hlavní parkovou cestu a zrušila ozdobnou terasu s pergolou. V duchu „moderních požadavků“ vznikly vyasfaltované cestičky. Tedy, zaplať Bůh za to vše, protože parky mnoha jiných zámků zanikly v kamnech.

K ocenění parku v době jeho slávy mohou sloužit zápisky Josefa Vorla „Cesta životem“ z roku 1962. Trochu mně „vrtá hlavou“ poznámka o zavezení vodotryskových nádrží. Na toto období si nevzpomínám. A to pamatuji i přírodní jeviště v parku a později rozebraný dvouobloukový kamenný most. Pamatuji i starou „větrnou pumpu“, kterou byla čerpána voda k zavlažování parku i ovocné školky. Ano – již jen mimo provoz. Také o olověných rozvodech vody po parku jsem četl, ale ony by

stejně dávno skončily ve sběrně kovů, tak jako tam před více než 30 lety skončila cínová transportní vložka rakve, kterou používal majitel pohřebního ústavu pan Andrejsek.

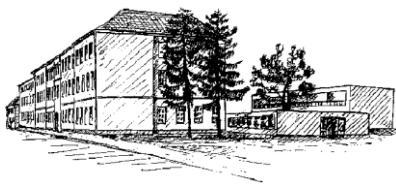
Nepochybně by za pozornost stál i druhý místní park, financovaný panem Dr. Malburgem. O vzhled tohoto parku se nejvíce zasloužil pan Ludvík Ježek. Ten už velmi dlouho zvelebují rajské zahrady a zakládá tam rozária nebývalé krásy. Stejně tak byl sv. Petrem přijat ke zušlechťování nebeských vinic nedávno zemřelý pan Josef Jech, neboť ten vinné révě a jejímu životu opravdu velmi rozuměl.

S hezkou vzpomínkou na lidi, kteří uměli zvelebovat i zašlé půvaby rodného města.

10. 2. 2007

Ing. Lubomír Kupka

Ze života základní školy

Ve druhém pololetí školního roku navštívili žáci naší školy několik kulturních programů.

Noc na Karlštejně

21. února jsme pro žáky 2. stupně uspořádali autobusový zájezd do nově zrekonstruovaného karlínského divadla v Praze. Bylo to dopolední představení určené školním divákům. V hlavních rolích vystupovali Monika Absolonová, Pavel Rímský, Petr Kostka, Václav Vydra a Mojmír Maděrič. Všem se v Karlíně velmi líbilo, divadlo má nádhernou atmosféru a po rekonstrukci sedadel je z každého místa dobře vidět i slyšet.

Balada pro banditu

Další divadelní představení bylo určeno žákům 6. a 7. ročníků. V měsíci dubnu navštívili hradecké Klicperovo divadlo, kde měli možnost vidět velmi pěkné herecké i pěvecké výkony v divadelní hře Balada pro banditu. Žáci ocenili také zajímavé kulisy i téma hry, které pro ně nebylo ani současné, ani příliš známé.

Semafor

Ve Dvoraně se 9. dubna uskutečnil pěkný pořad o divadle Semafor. Žáci 5.–9. tříd se seznámili s historií tohoto uměleckého fenoménu, s jejich protagonisty i s tvorbou. Program byl hojně prokládán hudebními ukázkami.

Povídejme si

17. dubna opět ve smiřické Dvoraně zněla hudba a zpěv. Hudební divadlo z Hradce Králové přijelo s programem Povídejme si děti. Hlavní protagonistkou představení byla Michaela Novozámská, kterou si děti ihned vybavily z jejího předvánočního pořadu. Její osobnost je zárukou kvalitního představení pro děti a bylo tomu tak i nyní. Vystoupení bylo motivováno Čapkovými příběhy O pejskovi a kočičce. Na své si přišli hlavně prvňáčkové, když jim dobře známé příběhy oživily pěkné písně, které si v průběhu vystoupení mohli zazpívat společně s účinkujícími.

Těšíme se ještě na poslední kulturní akci v tomto školním roce. ZUŠ ve Smiřicích i letos připravila na červen v akusticky překrásném prostředí Zámecké kaple již tradiční koncert **Děti dětem**.

Veolia Královehradecká provozní vyhlásila v rámci ekologické výchovy řadu akcí pro školy:

Na podzim se třída 3. A přihlásila do soutěže **Vodomilka**. Od nadačního fondu Veolia žáci obdrželi pracovní sešity, kam si po dobu tří měsíců zaznamenávali úkoly a jejich řešení. Každý týden dostali jednu otázku, na kterou telefonicky odpovídali operátorce Veolie. Při plnění úkolů si zdaleka nevystačili s učebnicí a běžnými vědomostmi. Museli pátrat v encyklopediích, navštěvovat knihovnu, či používat internet. Dozvěděli se mnoho zajímavých informací o vodě, o jejím čištění a její rostoucí spotřebě. Třída 3. A v regionálním kole této soutěže nakonec zvítězila a za odměnu pro ni Veolia zorganizuje v měsíci červnu výlet – děti si vybraly návštěvu Adršpachu.

Do mezinárodního projektu výtvarných a literárních činností, vyhlášeného Veolií, s názvem **Masky kolem světa**, se přihlásili žáci tříd 5. A, 6. A a 6. B. Hlavním úkolem bylo ztvárnit masku, která by představovala symbol Země a života na planetě Zemi, a vymyslet příběh této masky. Soutěžní masky byly vystaveny v prostorách Magistrátu v Hradci Králové. Práce žáků 6. A postoupila do celorepublikového finále.

Pro žáky třetích tříd připravili pracovníci firmy Veolia naučný program s tematikou ochrany životního prostředí a zdrojů pitné vody. Na začátku programu žáci zhlédli film o úpravě pitné vody a provozu čističky odpadních vod. Následovalo seznámení s „**Vodním kufříkem**“, který Veolia škole darovala. Děti pozorně a s nadšením sledovaly předváděné pokusy, které si budou moci vyzkoušet v hodinách prvouky a přírodovědy.

K netradičním formám výuky patří samozřejmě exkurze, při kterých žáci získají spoustu zajímavých informací a zážitků.

Žáci 5. B třídy navštívili smiřickou knihovnu a napsali tento příspěvek.

Exkurze do smiřické knihovny

V měsíci březnu nás paní učitelka jednoho dne velmi překvapila. Místo českého jazyka nás vzala do místní knihovny. Smiřická knihovna je umístěna v opravené historické budově – prostředí nás velmi zaujalo. V úvodu nás mile přivítaly pracovnice knihovny a v krátkosti nás seznámily s provozem, vypůjčováním knih i časopisů a s možností podívat se na internet.

Dále pro nás byla připravena literární soutěž. Pracovali jsme ve dvojicích, vzájemně jsme si pomáhali a také jsme vyhledávali odpovědi v knihách, které jsme si mohli půjčit přímo na místě.

Otázky se týkaly dětských pohádek a jejich autorů. Hledali jsme názvy pohádek, hlavní postavy a pomocí domina museli vyluštit tajenku, která byla zajímavá. Zvládli jsme úkoly a nastalo vyhodnocení soutěže: 1. místo Beáta Rabasová a Klára Kremeníková, 2. místo Tereza Veselá a Simona Kroutilová, 3. místo Martin Škrabka a Roman Munzar. Vítězové dostali odměny a šlo se zpět do školy. Určitě se to všem líbilo. Někteří z nás chodí do naší knihovny pravidelně.

Exkurze na sever Čech a do Drážďan 25. 4. – 27. 4. 2007

Již se stalo tradicí, že v závěru dubna pořádáme pro děti exkurzi do sousedních zemí, aby si procvičily konverzaci v cizím jazyce. V loňském roce jsme navštívili jih Moravy a Vídeň, letos jsme se vypravili na sever Čech a do Drážďan. Účastníky byli zájemci z druhého stupně.

První zastávka byla v Kamenickém Šenově. Navštívili jsme zdejší sklárny. Atraktivní byl nejenom výklad našich průvodců, ale i to, že si děti mohly zkusit foukat sklo.

Poté jsme na Panské skále vzpomínali na pohádku Pyšná princezna. Pohádkovou krajinou vedla i naše procházka z Mezní Louky (místa našeho ubytování) na Pravčickou bránu. Počasí nám přálo, a tak výhled do krajiny byl báječný.

Druhý den jsme vyrazili do Drážďan. K nezapomenutelným zážitkům patří nejen procházka po nábřeží Labe, návštěva Zwingeru a barokního centra města, ale i živé sochy.

Z Drážďan jsme se vydali na sever opět za pohádkou. Ve vodním zámku Moritzburg jsme hledali zapomenutý Popelčin střevíc z pohádky Tři oříšky pro Popelku. Cestou zpět jsme se ještě zastavili u pevnosti Königstein, abychom se pokochali pohledem na německou část Česko-saského Švýcarska.

Třetí den nás čekala návštěva zámku Ploskovic. Také v tomto zámku se točilo několik filmů a pohádek, např. Jezerní královna. Protože každý správný Čech by měl vystoupit na památnou horu Říp, i my nebyli výjimkou. Pohledem do krajiny a návštěvou rotundy sv. Jiří jsme zakončili naše třídní putování plné zážitků.

Mgr. Petr Rohlena, ředitel školy

Z činnosti přírodovědného kroužku ANAX ZŠ Smiřice

I v letošním školním roce pokračoval ve své činnosti přírodovědný kroužek ANAX pod vedením pana učitele Hlaváčka.

Na podzim jsme na kolech trochu projezdili okolí Smiřic a objevili řadu zajímavých organismů. Pečovali jsme i nadále o biocentrum Obora. Tady jsme vyřezali ve spolupráci s MOP ČSOP Jaroměř větší množství náletových dřevin. Několikrát jsme posbírali nepořádek po neukázněných návštěvnicích a několikrát i opravili lávku vedoucí přes pískník. Na jaře jsme ořezali koruny hlavatých vrb podél Smržovského potoka a uklidili k biocentru přilehlé příkopy. Ještě v tomto školním roce začneme rušit některé oplocenky, které již ztratily svou funkci a stávají se pastí pro vysokou zvěř. V rámci péče o klubovnu jsme obnovili nátěr dveří a okenic.

Při letošní zimní doplňkové činnosti jsme se vybavili na jaro novými skládacími sítěmi na odchyt vodních živočichů. Kromě sváření a šití sítěky jsme veškeré práce vykonali sami. Naučili jsme se ohýbat dráty, řezat trubky, vlepovat závit, natírat, šít...

Samozřejmě jsme si i užívali při různých hrách a soutěžích. Jedním z vrcholů našeho snažení byla účast v soutěžích „Mikroskopování“, „Poznávání živočichů“ a „Poznávání rostlin“. Propracovali jsme se i do okresního kola „poznávačky“ a uvidíme, zda nám vyjde i kolo krajské.

V letošním roce jsme obnovili tradici organizování Dne Země pro žáky čtvrtého ročníku. Čtvrtáci nám pomohli podpořit výsadbou stromků na biocentru Obora mezinárodní akci pod záštitou OSN „Miliarda stromů pro Zemi“. Kromě práce jsme pro ně připravili i soutěže, ve kterých žáci prokázali své přírodovědné a ekologické znalosti, ale i takřka sportovní dovednosti. Celý den jsme zakončili na školním pozemku prohlídkou různých druhů stromů, bylin, živočichů ze školního jezírka a hlavně opечením buřtů na ohni!

Závěr školního roku bude opět patřit dvěma expedicím. Třídenní Expedici Hradecké lesy a prázdninové desetidenní Expedici Grabštejn.

Více se o činnosti kroužku (a nejen kroužku) můžete dozvědět na webových stránkách školy www.zssmirice.cz, hlavně v sekci Foto z akcí školy a zájmových útvarů/ANAX – přírodovědný kroužek.

Mgr. Tomáš Hlaváček, vedoucí kroužku

Zprávičky z Mateřské školy Smiřice

Tak a je to tady. Konečně se blíží prázdniny. A my už se nemůžeme dočkat volných dní, koupání a cestování. Vzpomínáme také ale na vše, co jsme během půlroku v naší školičce zažili. Nejenom „Rojení andělíčků“ se nám vydařilo, ale i vánoční besídka na téma „Jak to bylo v Betlémě“ se všem líbila.

V letošním školním roce jsme si naplánovali poznat dobře naše město. Při procházkách do okolí školky jsme bedlivě pozorovali život ve Smiřicích. Budoucí prvňáčci ještě před zápisem do základní školy nakoukli do prvních tříd, aby věděli, co je v té škole pěkného čeká. A pak už jsme se v březnu všichni společně vydali na prohlídku hasičské zbrojnice, kde jsme se seznámili s důležitou a zodpovědnou prací hasičů a jejich vybavením. Kluky samozřejmě nejvíce zaujalo hasičské auto. Všichni už také víme, že si nesmíme sami rozdělávat ohniček a co dělat, když uvidíme někde hořet. Vždy se obrátit na dospěláka.

Na návštěvě ve firmě TEROP Smiřice

Tolik dobrot pohromadě – až oči přecházely!

Další pastvou pro oči kluků byla návštěva výstavy TEROPU s. r. o. s velkým množstvím traktorů a zemědělských strojů, a ty jsme se pokusili ve školce nakreslit.

To my, děvčata, jsme si zase přišla na své při návštěvě velikonoční výstavy Střední školy potravinářské, kde nám oči přecházely z té záplavy zdařilých cukrářských výrobků.

Další, pro nás děti zajímavou návštěvou, byla prohlídka zámecké kaple Zjevení Páně. Byli jsme užaslí z té nádhery a nevěděli jsme, kam se podívat dřív. Odvážné děti si zkusily přednášení a zpívání jako opravdoví umělci. A na opravdové

Ve smiřické kapli se tak krásně zpívá

v okrese královédvorském“ (vydáno v Praze 1937). Toto dílo bylo vydáno před 70 lety. Proto některé údaje už nebudou odpovídat současnému stavu.

Holohlavský kostel je děkanským chrámem sv. Jana Křtitele. Kresbu vytvořila pí Anna Michlová, roz. Jakoubková. Nejstarší zpráva o kostele je z roku 1357. Roku 1380 bylo v Holohlavech založeno Benešem z Holohlav vikářství, v roce 1419 Volkmarem z Holohlav kaplanství. V době husitských válek kostel zpustl. V roce 1584 byl přestavěn. K další přestavbě došlo v první polovině 18. století a právě k této přestavbě se váže zmínka o zemřelém staviteli Emanuelu Morazzim.

Od té doby do dneška je kolem kostela zeď, v jejíž západní části je půlkruhový, ploše rámovaný portál (vstup od obce a od fary). Je zdoben pilastry s úseky kladí a s prohýbaným vlysem (vlys = vodorovný pruh na stěně). Římsa je vypjatá do segmentu s koulemi po stranách a na vrcholu je umístěna socha piety.

Stavba kostela je původně gotická a částečně zbarokizovaná. Chrám je jednolodní stavbou s předsíní na západě k průčelí. K presbytáři (presbytář = presbyterium = prostranství při hlavním oltáři) na jihu přiléhá věž a na severu sakristie. Celá stavba je postavena na kamenném soklu. Původně byl kostel světle žlutě omítnut – to v postavě zůstalo do současnosti...

Předsíň je hladká, se širokým okapem a krytá plechovým zvlněným stanem. Vchod do chrámu je pravoúhlý s hladkým kamenným rámem. Vedle vchodu ve zdi je deska s nápisem:

**Létha panie 1 · 5 · 8 · 4
za času K · S · A z Austii**

Průčelní stěna chrámové lodi je v půdorysu vydutá, se široce skosenými nárožními, pokrytými pilastry (pilastr = plochý hranatý výstupek ve stěně mající dekorativní význam). Nad předsíní elipsovitě okno s hladkou šambránou (šambrána = rámované ostění oken nebo dveří), nad ním segmentem vypjatá okapní římsa. Nahoře, na vysoké atice, tabulový štít s oválným oknem ve středu a volutovitě (voluta = dekorační spirálovitě zatočený motiv) zatočenými křídly. Na vrcholu vysoký tympanon (tympanon = plocha nad průčelím chrámu často zdobená reliéfy) s hvězdou uprostřed. Po stranách štítu, na atice, sochy sv. Jana Křtitele a Jana Nepomuckého. Postranní stěny lodi se čtyřmi páry trojbokých opěráků, členěny lisenami (lisena = svislý plochý pás bez patky i hlavice a zdobící stěnu) a segmentovými okny s profilovanými šambránami. Na jižní straně dva pravoúhlé portály. Hranolová věž je jednopatrová. Stěny v přízemí i patře hladce rámované. V patře, na každé straně nad sebou kruhové a pravoúhlé okno, toto s hladkou, nahoře vykrajovanou šambránou a klenákem. Věž je kryta stanem s lucernou.

Kněžiště je uzavřeno zevně třemi stranami osmiúhelníku, uvnitř půlkruhem. Světlo sem přichází dvěma okny. Klenbu kněžiště tvoří koncha s třemi kápěmi (koncha = zaklenutá polokoule – klenba nad půlkruhem) a pás valené klenby s výsečemi. Půlkruhový vchod do sakristie je nalevo od kněžiště, napravo je vstup do podvěží. Nad kněžištěm je široký půlkruh křížem klenuté empory (empora = prostor v chrámu nesený na sloupech nebo pilířích – galerie nebo kruchta).

Triumfální oblouk půlkruhový. Kostelní loď má obdélníkový tvar o rozměrech 23,3 x 10 metrů. Do kostelní lodi vniká světlo šesti hluboce špaletovanými okny. Strop lodi je rovný a pod ním obíhá kolem stěn mělce profilovaná římsa, která je nad kruchtou vypjatá. Kruhta spočívá na třech obloucích. Kuželkové zábradlí je dřevěné.

Hlavní oltář je dřevěný, lakovaný a částečně zlacený. Plochá architektura oltáře má vyhloubené pilastry a úseky kladí na okrajích. Uprostřed oltáře je umístěn nový obraz Křtu v Jordáně od Josefa Hellicha. Před pilastry jsou postaveny sochy Zachariáše a Alžběty. Tumba (tumba = v chrámě vyvýšená schránka pro tělesné pozůstatky) je rakovitá a otáčecí tabernákl (tabernákl = sanktuárium = svatostánek = zdobená skříňka např. pro hostie). Po stranách dvě branky s empírovými vázami. Oltář pochází z konce první poloviny 18. století.

Postranní dřevěné oltáře jsou nástěnné. Mají pilastrovitou architekturu na rakvovitých tumbách s baldachýnovitými nástavci. Po stranách oltářů jsou zlacená vykrajovaná křídla zdobená mřížkami. Oltář po evangelijní straně má uprostřed skříň s dřevěnou polychromovanou sochou Piety. Na protějším oltáři je obraz Narození sv. Anny. Oba obrazy pocházejí z poloviny 18. století.

V kostele je i oltář sv. Jana Nepomuckého. Na diagonálních konsolách jsou sochy andělů a oltář je doplněn obrazem Glorifikace sv. Jana Nepomuckého. Vše pochází z poloviny 18. století.

Dalším oltářem je oltář sv. Františka Xavera. Sloupová architektura se šternberskými hvězdami a reliéfem světce smrti pochází také z 1. poloviny 18. století.

Kazatelnu je visuté řečniště, zakončené dole mušlí. Andělek na poprsnici nese kartuš s nápisem: KAŽTE EWANGELIVM VŠEMV STWORENI.

Z novější doby pocházejí varhany, zpovědnice, lavice, křížová cesta a lustr.

Před vchodem do kostela je umístěna kamenná křtitelnice v podobě kalicha, hladká. Kostel má ještě cínovou křtitelnici – zvonovitý kotlík bez ozdob. Na dolním obvodu je dvouřádkový nápis: „LETA PANIE MDLII TATO WODA W TETO KRZTIDNICI * Z NIZTO WIERZICI RODI SE KDOZ * VWIERZI * A POKRZTI SE * * K ZIWOTV WIECZNYMV.

V kněžišti kostela se nalézala náhrobní deska s nápisem: O. O. M. HIC IACET VHLIRZ PASTOR PECCATOR ORATE PRO EO OBI : AN : 1779 DIE 3I IANVAR AETAT : 64 PAROCH AN 15 (zde je pochován František Martin Uhlíř, který byl v Holohlavech děkanem v letech 1764 až 1779).

Na vnější zdi presbyteria jsou zasazeny mramorové desky:

1. Josefa Kodeše, děkana holohlavského z roku 1809. Latinský nápis uvádí tituly a životopis zesnulého.
2. Antonie z Albecku z roku 1824 s německým nápisem.
3. Františka Dittricha z roku 1808 s německým nápisem.

Na ohradní zdi bývalého hřbitova kolem kostela jsou už nyní špatně čitelné náhrobní desky:

1. V reliéfu je kříž a okolo je nápis PAMIET TOHOTO KAMENE WACLAWA SSEINERA KREGEMVZE PADESATILETEHO WTOM MISTIE POLOZONEHO, KTERY SVEHO ODBYL WCZASV TY PAMATVG, ZANECH KWASV LETA PANIE 1700.
2. Vykrajovaná a římsovaná deska s nápisem: ZDE LEZI A W PANV ODOPOCZIWA PAN KAREL FRANC MAYWALD WIEKV SWEHO 29 ROKV TOHO CZASV PVRKRABI PANSTWI SMIRZICKEHO OCZKA KAWAGE OD DNE 1. IVNI 1758 SLAWNEHO ZMRTWYCHWSTANI, KTEREZ GEMV RACZ DATI PAN.
3. Vysoce profilovaný nástavec s křížem a nápisem: SEINER GELIEBTEN GATTIN VND MVTTER ANNA WEBER WEIHET GATTE VND KIND DIES TRAVRIGE DENKMAHL. SIE STARB AM 7. APRIL 1799.

Ve věži kostela byly původně tři zvony:

1. Sanktusník s nápisem: Anno 1624. Si deus pro nobis, qui contra nos. Tento zvon byl zrekvírován = byl zabaven. Zvony byly většinou odebrány jako zdroje kovů pro válečné účely.

2. Zvon o výšce 74 cm a s průměrem 110 cm. Na plášti v reliéfu bylo Ukřižování a kartuš se Křtem v Jordáně. Na horním okraji nápis: LAVDATE EVM IN CIMBALIS BENE SONANTIBVS LAVDATE EVM IN CIMBALIS IVBILATIONIS PSAL 150. TE DEVM LAVDAMVS ANNO 1675. Pod nápisem pás, v němž se v reliéfu opakují motivy honby na ptactvo. Na dolním okraji: ZA SPRAWI DVCHOWNI WISOCE DVSTOGNIHO PANA IANA ALOYSIA FALTINA KANOWNIKA LITOMERZICKEHO CONSISTORZE KRALOHRADECKE ASSESSORA A PANSTWI SMIRZICKEHO DEKANA ZA HEJTMANA VROZENEO PANA IANA RVDOLFA PVRGRAFA Z WRACOWA A ZA KOSTELNIKA STARSSIHO WACLAWA PRZYHODI LM IERMIS SCHÖTTER MACHT MICH IN NACHOT MDCLXXV.
3. Zvon vyrobený roku 1868 K. Paulem z Hradce Králové s průměrem 85 cm byl vysoký 88 cm. I tento zvon byl zrekvírován.

Budova děkanství byla postavena kolem r. 1770 za děkana Martina Uhlíře (je pochován v kostele). Při holohlavském kostele již před tím budova děkanství stála, ale v roce 1769 (2. datum s devítkou) v ní vznikl požár, který ji zcela zničil. Tato budova děkanství stála na místě budovy, která je vpravo od vchodu kostela (to bývala dříve škola, kam chodívaly do roku 1789 i smiřické děti). Děkan Uhlíř se dohodl a učinil sázku s tehdejším patronem (a majitelem smiřického panství) Janem Vojtěchem hrabětem z Paarů, že děkanství postaví v několika málo týdnech (týdnech!!). Sázka činila 100 dukátů. Děkan Uhlíř sázku vyhrál, ale získaný obnos věnoval na stavbu děkanství. Děkan Uhlíř zemřel v roce 1779 a máme zde už 3. datum s devítkou na konci.

(mv)

Z dávnověku našeho fotbalu

Fotbal je dnes nejrozšířenějším a nejpopulárnějším sportem na světě. Mezinárodní federace fotbalových svazů (FIFA, La Fédération Internationale de Football Association, založená 2. května 1904 v Paříži) se sídlem ve švýcarském Curychu sdružuje v současnosti 207 národních svazů, jen v letech 1975 až 2002 se stalo členy více než šedesát svazů. O kopané sice někteří historici uvádějí, že něco podobného se kdysi kdesi, ač primitivněji, už hrálo, ale je známo, že opravdový fotbal se začal hrát v Anglii v druhé půli 19. století. K nám se dostal o něco později, až koncem onoho století. Sparta vznikla v roce 1893 a Slavia o dva roky později. Také je známo, že 25. března 1896 se spolu utkala na Císařské louce v Praze v rámci soutěže „Národní zápasy mužstev kopaný míč cvičících“ mužstva SK Slavia a AC Praha. Této soutěže se zúčastnila ještě mužstva ČFK Kickers, což bylo družstvo akademického gymnázia. Hned v druhém zápase se uskutečnilo první derby Sparta–Slavia. Jak se vyvíjely dějiny fotbalu dále, můžeme sledovat na historii Slavie.

SK Slavia vznikla původně ze studentského Literárního a řečnického spolku Slavia v květnu roku 1895. Pokud jde o sport, spolek se věnoval zpočátku jen cyklistice. Brzy se však z klubu cyklistů stal klub fotbalový. Ovšem tehdy se hrál fotbal všelijak, počet hráčů se řídil podle toho, kolik se jich sešlo, brankářské tyče byly přenosné. Zápasy sice řídili rozhodčí, ale o brankách se někdy vedly diskuze. Hrálo se na Císařské louce v Karlíně na Invalidovně, na Letenské pláni, ale i jinde. První mistrovství Čech proběhlo na podzim roku 1896. Ze čtyř mužstev však dohrála jen tři. Při zápase Sparty se Slavií se totiž dostavilo na hřiště pět důstojných pánů profesorů v civilním obleku a sedm slavistických hráčů muselo opustit hřiště. Jednalo se totiž o studenty, kteří hráli

přes přísné zákazy. Denunciant byl neznámý, ale odtud se prý traduje nesmiřitelnost spartánského a slavistického tábora.

Začátkem roku 1897 se slavisté přestěhovali na Letnou, kde si postavili klubovnu a pozemek ohradili drátěným plotem. V témž roce vyhráli mistrovství Království českého, ale tehdy hrála jen tři mužstva, neboť kopaná ve Spartě v tu dobu skomírala. Bez soupeřů a zápasů se však těžko trénovalo, navíc slavistům někdo vykradl klubovnu. Tehdejší jednatel Horáček se při doplňování ukradeného inventáře dozvěděl, že německá firma sjednává také mezinárodní zápasy. A tak nelenil a vyjednal utkání s berlínským klubem. Utkání se uskutečnilo 8. ledna 1899 na Letné. „Footballový match“ přilákal četné obecenstvo (vybralo se 55 zlatých), skončil remízou a psalo se o něm i v novinách. Brzy nato se uskutečnil i další mezinárodní souboj Čechy–Vídeň v Prátru, jenž skončil také nerozhodně, ale hlavně se v něm uplatnil nový slavný herní systém, nazvaný „česká ulička“. Vymysleli ho hráči Slavie Baumruk a Pressler.

Opravdovým zážitkem však byl ještě v témž roce zápas s anglickým družstvem z Oxfordu v Praze. Zařídil jej jeden z klubových funkcionářů, jenž požádal o pomoc příznivce sportovců, Rösslera–Ořovského. Ten sehnal potřebné libry (přispěli kardinál Schönborn, zemský maršálek, c. k. místodržitel a další), britský konzul zapůjčil britskou vlajku, veslařský klub Blesk pestrobarevnou vlajkoslávu, firma Rott drát na ohrazení hřiště, další firma tři sta zahradních židlí a dva skládací stany. 28. března 1899 o čtvrté hodině odpolední se uskutečnil historický zápas. Platících diváků byly čtyři tisíce, další tisíce se dívaly načerno. Byly i projevy (kardinál mluvil anglicky, pražský primátor francouzsky) a pak už se bylo na co dívat. Zkušenější Angličané předvedli skutečný fotbal a do poločasu vedli 3:0. Jenomže slavisté po přestávce začali vehementně bránit a nakonec zápas skončil stejně jako první poločas.

Vstup do 20. století byl ve znamení zakládání dalších klubů, například ČAFC Vinohrady, SK Smíchov, Meteor Praha VIII, AFK Karlín – vznikaly i mimopražské kluby. Slavia si však ještě nějaký čas udržovala první místo (měla už v té době čtyři družstva), postavila si také na Letné novou jednopatrovou klubovnu, šatny, sprchy a v patře jedenáct lóží s výhledem na celé hřiště. V roce 1901 byl také ustaven Český svaz fotbalový, jenž se rozhodl požádat o oficiální mistrovství klubů. Ty byly rozdělené do první, druhé a třetí třídy. V roce 1904 se objevuje v popředí také AC Sparta, která pak hraje spolu se Slavií doma ve fotbale prim. Rodí se též první velké hvězdy, například kanonýr Hošek. Mezinárodní punc dodává Slavii skotský trenér John Madden. Dá se říci, že zhruba před sto lety, kdy našemu fotbalu vévodily výkony Slavie, přichází kopané na chuť stále více diváků.

Vznik samostatného státu v roce 1918 byl přijat s nadšením a mnohými nadějemi. Vždyť sportovci teď budou reprezentovat nejen svůj klub či město, ale také svobodnou vlast. Na fotbalovém turnaji při prvních poválečných olympijských hrách v Antverpách roku 1920 se naše národní mužstvo dostalo až do finále, které sehrálo s Belgií. Zápas skončil bohužel kvůli fanatickým divákům, surově hrajícím hráčům Belgie a neobjektivnímu výkonu rozhodčího, skandálem. Kapitán Káďa totiž podlehl napjaté atmosféře a předčasně odvedl naše mužstvo ze hřiště.

Mezitím došlo na domácím kolbišti ke změně – žezlo ve fotbale převzala „železná“ Sparta, která na čas odsunula „sešívané“ slavisty na druhou příčku. Nejúspěšněji si naše národní mužstvo vedlo pak na mistrovství světa v Římě v roce 1934, kdy se dostalo do finále a prohrálo v něm až po prodloužení. A hrdinové té doby? Plánička, Puč, Hojer, Zeníšek, Nejedlý, Káďa a mnoho dalších.

Další smiřický žák, který se ve světě neztratil

Krátký pohled do historie fotbalu uvádí začátky fotbalové Slavie a končí úspěšným tažením Sparty. Docela zajímavým zjištěním je to, že do historie Slavie se o něco později zapsal i bývalý žák smiřické školy Karel Finek. (Ve Smiřicích jistě všichni znáte jeho synovce Jiřího Finka.) Karel Finek se narodil v Praze v roce 1920. Pak se zřejmě s rodiči přestěhoval snad do Skaličky a chodil do zdejší školy. Ani jeho smiřičtí vrstevníci si nepamatují, jak to bylo přesně s jeho pobytem na Smiřicku. Jeho docházku do zdejší školy si jen velmi vzdáleně pamatují jeho vrstevníci Bohumír Šmejda, Andrýs Rudolf a také Jaroslav Litomiský v Praze.

Panu Litomiskému se dostaly do rukou německé noviny, ve kterých se píše o Karlu Finkovi. Zprávu o něm pro Zpravodaj přeložil p. ing. Kupka:

„Karel Finek se vyučil v uměleckém závodu, kde prohloubil svou rukodělnou i uměleckou fantazii. Své znalosti i schopnosti rozšířil studiem na Umělecko-průmyslové škole v Praze. Na škole dokázal během jednoho a půl roku pochopit a naučit se vše o práci s kovem i dřevem. Pak byl ústav, na kterém se vzdělával, uzavřen. Zde už byl u něho pozorován také jeho fotbalový talent. Pro svou další životní cestu si zvolil fotbal jako své zaměstnání. S fotbalem se dostal roku 1956 přes Francii do Německa. Zde využil své znalosti a zkušenosti získané v ČSSR.“

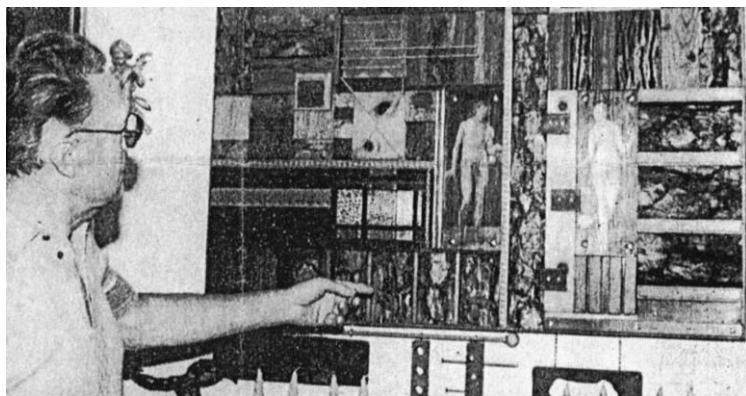
Pozn.: Od smiřických pamětníků, kteří se zajímají o fotbal, jsem se dověděl, že Karel Finek býval brankářem Slavie a později i trenérem tohoto mužstva. Od jeho synovce jsem se dověděl, že trénoval fotbalová mužstva na Slovensku a zde se měl seznámit i se svou manželkou. Později přešel do polského Krakova, kde se také věnoval trenérské práci ve fotbale.

„Nadějný trenér československých špičkových klubů, bývalý fotbalista ČSSR v Dukle nebo Slavii Praha je známý i mimo hranice své vlasti. Ve svém nynějším domově, Horní Falci v Německu, vede fotbalový klub IFC Amberg a klub Weidenu k vynikajícím výsledkům i v zemské lize.“

Při práci ve fotbalu nezapomněl ani na své původní vyučení a vzdělání a dále se teoreticky zdokonaloval v uměleckých (rukodělných) oborech. Došel do stádia, kdy mohl svého koníčka prakticky uplatnit. Jeho aktivity pak vedly do oblasti mnohostranného rukodělného uměleckého využití.

V dnešní době je proto známější jako vnímavý a zasvěcený umělecký talent. Mnozí milovníci umění obdivují jeho četné malby, závěsné talíře, nábytek i abstraktní plastiky v jeho bytě.

Harmonie a estetika

Precizní zpracování mědi a smaltů dovoluje Karlovi Finkovi pracovat v oblasti závěsných talířů, různých kazet a bytových doplňků. Má neobvykle vyvinutý cit pro ladění barev a jejich společné působení. Sam o sobě říká, že „moje tvůrčí perioda trvá přibližně půl roku a potom mě zájem o dílo opouští“.

Vrátil se i do oblasti malířské. Zejména krajiny a městské motivy

ho lákají. Jsou to hlavně motivy z jeho domovské Prahy a z Horní Falce. Z Prahy má mnoho olejů s motivy Karlova mostu a chrámu sv. Mikuláše – vždy v jiném pojetí a v jiném ročním období. Zimní nálada se výrazně liší od letního koloritu. Příležitostně prodává svá abstraktní díla,

obměňující realitu myšlenkou, která obraz obmění i opticky. Jedná se například o nástěnný talíř – pojedený v secesním stylu nebo se zimním motivem. Abstraktní motivy používá i při práci v mědi a smaltu stejně tak jako při ztvárnění krajinek Horní Falce. Práce na jednotlivých dílech mu zabere 4 dny. (Pozn.: *Fotografie je druhou kopií z německých novin.*)

Žádný hřebík ani klíč

Po vzoru starých řemeslníků neužívá moderní spojovací prvky. Svá díla zpracovává v bývalém kravském chlévě, který je přizpůsoben potřebám umělce na ateliér. V kompletně vybavené pracovně vyrábí i drobnější umělecké práce, šperky, kříže, amulety, draky, přívěsky apod. Jeho práce jsou žádány až v Austrálii. Udržuje styk prakticky s celým světem, vystavuje např. v Londýně, Paříži a v Melbourne. Jeho čtená díla vlastní i princezna Soraya. Prodej svých prací Karel Finek zlehčuje a říká, že ceny těžko kryjí náklady.“

Nebýt hromosvodem

Blíží se doba dovolených a s ní zvýšený pobyt lidí v přírodě. Při tom nás může s dost velkou pravděpodobností překvapit lokální bouřka z horka. Několik zpráv z loňského roku o zasažení osob i zvířat bleskem dokládají užitečnost seznámení se základními bezpečnostními pravidly pro případ, že se ocitneme v bouři.

Známá opatření, která snižují riziko zasažení bleskem, neberou mnozí lidé vážně. Mylně se mnozí domnívají, že ve městech, kde je mnoho bleskosvodů (většinou se říká hromosvodů), jim žádné nebezpečí nehrozí. Pravdou však je, že nejrizikovější je pobyt v otevřené krajině.

Blesk si vždycky hledá nejkratší a nejvodivější cestu do země, proto základní bezpečnostní pravidlo proti zasažení bleskem je: Vyvarovat se situací, kdy se stáváte hromosvodem, ať již z důvodu výšky, nebo větší vodivosti.

Poměrnou bezpečnost nabízejí dobře uzemněné – zděné, kamenné, nebo železobetonové, budovy. Doma při bouřce uzavřete okna. Na venkově byste neměli topit v kamnech, kouř vycházející z komína je vodičem pro blesk.

Jak se chovat v otevřené krajině? Snažte se vyhledat úkryt v co nejnižších polohách, např. v údolí. Na vyvýšených místech zaujměte co nejnižší pozici, nikoli však vleže. Zároveň se snažte o co nejmenší kontakt se zemí. Optimálně je být v podřepu s nohama u sebe. Je-li vás více, nedržte se za ruce!

Jste-li u vody, přerušete při bouři koupání, surfování či pobyt na lodi. Nesportujte, nebezpečný je třeba i golf, protože hole jsou kovové.

Jste-li venku, hledejte úkryt v blízkých prostorných budovách nebo v hustém lese či úzkém údolí. Nezůstávejte na pláních a kopcích. Neschovávejte se v malých staveních bez hromosvodu nebo pod osamělými stromy. Nebezpečné jsou kupky sena i stohy.

Pobyt v autě s uzavřenou plechovou karoserií lze považovat za relativně bezpečný. Je třeba snížit rychlost, zatáhnout okénka, odstranit vnější anténu a nedotýkat se kovových částí karoserie.

Opatrní buďte při projíždění lesních úseků a podél stromů u silnice. Bouře často provází silný déšť a vítr, který rve ze stromů do silnice i velké větve. Hrozí smyk, náraz i srážka dalších aut zezadu.

Nejrizikovější je pobyt v otevřené krajině

Nejvyšší nebezpečí zasažení bleskem představují tyto situace:

- Pohyb v otevřené krajině a na vyvýšeném místě, zejména na vrcholech hor.
- Pohyb na vodní hladině, ať již jako plavec, nebo na lodi či surfu.
- Pohyb v otevřené krajině, kdy máte při sobě kovové předměty – např. kolo, deštník, krosnu s kovovou kostrou.
- Pobyt pod vysokými stromy nebo i pod stromy nižšího vzrůstu, které mají hluboké kořeny, a jsou tudíž vodivější.
- Pobyt v blízkosti stožárů, sloupů veřejného osvětlení a elektrického vedení, ale také pod skalními převisy i u vchodů do jeskyní.
- Pobyt v otevřených vozidlech, tedy v kabrioletu, na kole, na motorce apod.

Podle odborníků je třeba bezpečnostní opatření dodržovat ještě aspoň 20 minut po bouři.

První pomoc při zasažení bleskem je stejná jako u zasažení elektrickým proudem. Často je nezbytné umělé dýchání, srdeční masáž a protišokové opatření.

(mv)

Slavík obecný ve Smiřicích

Byl pozdní večer — první máj —
večerní máj — byl lásky čas.
Hrdliččin zval ku lásce hlas,
kde borový zaváněl háj.
O lásce šeptal tichý mech;
kvetoucí strom lhal lásky žel,
svou lásku slavík růži pěl,
růžinu jevil vonný vzdech.
Jezero hladké v křovích stinných
zvučelo temně tajný bol...

Dá se předpokládat, že každý čtenář pozná začátek básně Karla Hynka Máchy Máj. Mimo jiné je zde verš „Svou lásku slavík růži pěl...“. Mácha nebyl jediný, který použil ve svém díle zmínky o zpěvu slavíka. Zpěv slavíka je totiž hodnocen jako velmi pozoruhodný.

A představte si, že zpěv slavíka je možno slyšet i u nás ve Smiřicích! A zřejmě se nejedná jen o jednoho slavíka. Pokud byste chodívali na procházky večer (nebo dokonce i v noci), mohli byste slyšet jeho zpěv až na třech místech.

Slavík obecný (*Sylvia luscini*) je pták o něco menší a mnohem štíhlejší nežli vrabec. Barva jeho peří je na hřbetě hnědá a vespod šedě bělavá. Jeho nenápadné až všední zbarvení je pro slavíka výhodné zvláště na jaře, když poletuje mezi stromy a křovinami. Kdyby byl pestře zbarven, snadno by jej v té době mohl spatřit nějaký dravec a chytit. Ale i jinak má pro slavíka jeho nenápadné zbarvení výhodu. Potravu si totiž hledá nejraději na zemi, od které se svým zbarvením mnoho neliší. Sbírá drobný hmyz a mravenčí kukly.

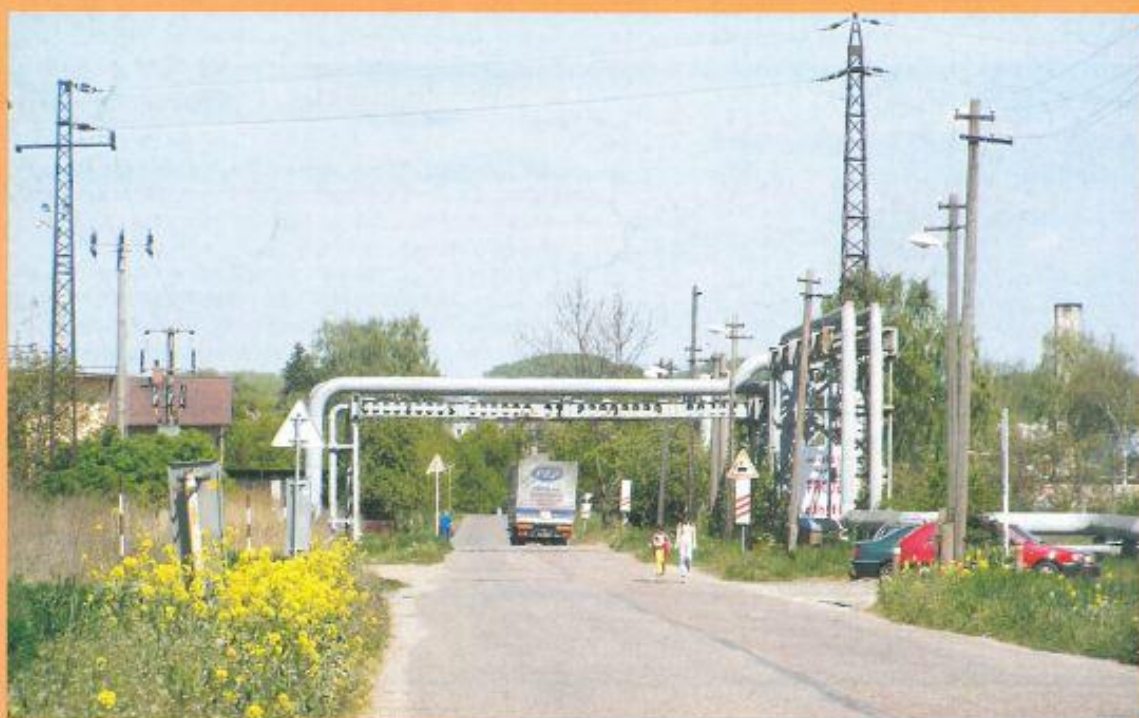
Žije nejraději v houštinách sadů, hájů a listnatých lesů, zejména poblíže vod, kde si dělá nízko nad zemí v hustém křoví miskovité hnízdo ze stébel a trávy. Slavík je považován za nejlepšího našeho pěvce v ptačí říši. Jeho lahodný zpěv, kterému se také říká „tlukot“, není jednotvárné opakování stejné melodie jako u většiny jiných pěvců. Ve svém zpěvu střídá přes dvacet různých přechodů (modulací). Slavík nejlíbezněji klokotá na jaře v časných ranních hodinách, večer i za měsíčních nocí. Slavík patří mezi stěhovavé ptáky, takže jeho zpěv můžeme slyšet až na jaře, když se k nám vrátí z jižních zemí a založí si hnízdo. Slavík patří k drozdovitým pěvcům, kteří se vyznačují slabým šídlovitým zobákem. Ornitologové zjišťují, že ve městech i na vesnicích se ve větším množství vyskytují sýkory koňadry, kosi a právě i slavíci. Mizí naopak dříve až velmi četní vrabci a sýkory modřínky.

Proč jsem se věnoval tomuto opeřenci? Patří stále ještě mezi poměrně vzácné ptáky a může nás těšit, že ve Smiřicích se usídlilo možná i několik jeho rodinek. Pokud se pamatuji, tak už před lety chodívali lidé večer poslouchat do zámeckého parku „tlukot“ slavíka.

(mv)

Zatímco na východě je vjezd do města krásně rámován stromovým, vjezd do města od jihovýchodu - od Trotiny a Zderazu - nedělá městu dobrou vizitku. Nebylo by možné přesvědčit majitele okolních pozemků o úpravě těchto prostorů? Nemohla by být např. odstraněna „slavobrána“ z nefunkčního parovodu?

Zpravodaj Smiřic, Rodova a Holohlav

Vydává Město Smiřice, Palackého 106, 503 03 Smiřice, tel. 495 809 010, 777 332 691, fax. 495 809 018 • Evidenční číslo: MK ČR E 16060 •
 Redakční rada: Miroslav Volák, Ludmila Trávníková, Ladislava Reichová, Ilona Hušáková, Leona Rousková • Příspěvky zasílejte na adresu:
 Městská knihovna ve Smiřicích, Zámek 1, e-mail: knihovna@smirice.cz • Tiskov: Tiskárna A PRINT CZ s.r.o. Pletická 1, 500 03 Hradec
 Králové • Vychází 4x ročně. Cena 1 výtisku 10,- Kč. Náklad tohoto čísla 500 ks. • Ve Smiřicích a Holohlavech předplatitelům donáška až do
 domu. • Prodej: Tabák U Jedličků a sekretariát MěÚ Smiřice. • Uzávěrka příštího čísla 20. 8. 2007

